

Visiegroep Buurtalen en Curriculum.nu

De Visiegroep Buurtalen (zie <http://www.buurtaalonderwijs.nl/manifest/>) ageert voor de buurtalen Duits en Frans in het onderwijs. De onafhankelijke wetenschappelijke Curriculumcommissie (zie <https://www.curriculumcommissie.nl/>) begeleidt de onderwijsvernieuwingsoperatie die met Curriculum.nu begon en nu door SLO uitgevoerd wordt.

Op 20 december 2021 vond – na een lange aanloop van bijna een jaar – een nuttig en heel plezierig en open onlinegesprek plaats. Deelnemers aan het gesprek waren aan de kant van de Curriculumcommissie Nienke Nieveen (opleidingsdirecteur lerarenopleiding Twente en uhd aan de TU Twente), Jaco Bron als secretaris van de commissie; aan de kant van de Visiegroep Buurtalen Kees van Eunen (Duits), Trees Aler, Berrie de Zeeuw en Jos Brink (Frans).

Hier de belangrijkste punten:

- De commissie is in principe onafhankelijk en rapporteert direct aan de minister. De laatste doet dan met de adviezen wat hij / zij wil.
- Men beseft dat invoering van het ERK de docenten zeer zou helpen om hun onderwijs verantwoord vorm te geven. Zij krijgen immers een kader waar binnen bepaalde ontwerptijd en lestijd nodig zijn om de vereiste niveaus te halen.
- Er is nu ook duidelijk besef van de bestaande discrepantie tussen enerzijds de uitspraken van OCW, en belangrijker nog, de minister en de Tweede Kamer over de positie en extra aandacht c.q. de verankering van met name de buurtalen in het nieuwe curriculum.
- De afvaardiging van de commissie heeft welwillend geluisterd naar ons pleidooi voor meer ontwerpruimte en onderschrijft het belang van voldoende ontwerpruimte voor de moderne vreemde talen minus Engels (die taal krijg al ruimte genoeg). Zie ook het volgende punt.
- Zaken als burgerschapszin en digitale geletterdheid kunnen heel goed bij de talen worden ondergebracht, hetgeen ertoe kan leiden dat de verdeling van de ontwerpruimte moet worden herzien. Delen van de ruimte voor burgerschapszin en digitale geletterdheid kunnen worden geoormerkt voor de talen. Men benadrukte vanuit de commissie wel dat de bestaande verdeling nog heel fluide is. Het kan dus nog alle kanten uit.
- Een lastig punt is ook nog dat er maatschappelijk gezien vraag is naar een bepaald niveau dat leerlingen halen. Zie ook het onderzoek van het College voor Toetsing en Examens over daling van het niveau. Maar men stelt de vraag of er bij de herziening van de kerndoelen wel voldoende ontwerpruimte is om die kerndoelen haalbaar te maken. Wellicht zal ook om die reden de ontwerpruimte moeten worden aangepast.
- De commissie (althans haar afvaardiging) is doordrongen van het feit dat kennis van de taal, en met name de vreemde taal, onontbeerlijk is, omdat taal de reflectie is van de cultuur van een volk en laat zien hoe een volk de werkelijkheid om zich heen analyseert en in een communicatiemiddel (de taal) vangt. Onontbeerlijk dus als je nadenkt over internationalisering en de plek van (Europese) burgerschapszin daarin. Een en ander is dus ook van belang voor de samenhang tussen de vakken. Dat was al een belangrijk punt in de uitkomsten van de ontwikkelgroepen bij Curriculum.nu.
- Als straks de vakvernieuwingscommissies aan het werk gaan, zal de curriculumcommissie het uitvoeringstraject nauwkeurig monitoren. De commissie zelf had al wat men noemde de nodige ‘haakjes’ benoemd met betrekking tot het ontwikkeltraject. Dit zijn aspecten die in de

ogen van de commissie nog onvoldoende uitgewerkt zijn en die men dus van dichtbij zal monitoren. Indien nodig zullen dan verdere adviezen richting de minister volgen.

- Een van de adviezen zal gaan over een periodieke herijking van het curriculum.
- De commissie-afvaardiging zal in het frequente werkoverleg met de eigen commissieleden, met de minister en met OCW onze punten naar voren brengen en daar aandacht voor vragen. Voor alle duidelijkheid: *De commissie is **niet** in staat om de SLO of de vakvernieuwingscommissies aanwijzingen te geven voor hun werk. Die zullen altijd van de minister moeten komen in de vorm van werkopdrachten.*